

Drie akkerbouwbedrijven bundelen krachten

Slagvaardig werken

Akkerbouw | Tekst en foto's: **Hendrik Begeman**

De drie akkerbouwers Geert Roosjen, Luuk en Ronnie Krol werken sinds twee jaar samen. Ze voeren elk hun eigen bedrijf, maar gebruiken elkaars machines. "Met gelijkwaardig, modern materiaal slagvaardig werken", luidt de doelstelling.

Op de Hondsrug bij het Drentse Drouwen liggen de drie bedrijven van twee families Krol en Geert Roosjen. Alle drie hebben ze een akkerbouwbedrijf met een tweede tak. Voor de teelt van fabrieksaardappelen bundelden ze hun krachten. Het bedrijf van de familie Krol bestond uit twee gemengde bedrijven. Ronnie Krol leidde een gemengd bedrijf met tussen de 60 en 70 hectare land en 40 melkkoeien. Zijn broer Luuk combineerde akkerbouw

met pluimvee. Op het bedrijf van Ronnie werd een onderkelderde ligboxenstal gebouwd. "Toen ik de ligboxenstal bouwde, stopten hier ook drie boeren in de omgeving, zodat we land konden aankopen. Daarmee kreeg het bedrijf voldoende omvang", vertelt Ronnie. Het akkerbouwbedrijf waarop zijn broer Luuk boerde, werd uitgebreid met twee pluimveestallen voor in totaal 50.000 mestkuikens. Nadat de vader van de broers elf jaar geleden de pensioen-

gerechtigde leeftijd van 65 jaar bereikte, werd het bedrijf gesplitst. "Qua arbeid veranderde er niets, maar we werken nu ieder voor onze eigen portemonnee", zegt Ronnie. Inmiddels werkt Luuks zoon Robbert mee op het bedrijf van Luuk, die er een tak als vrachtwagenchauffeur bij heeft.

Roosjen

De bedrijven van de broers Krol liggen ongeveer een kilometer uit elkaar. Het bedrijf van

De spit- en pootmachine maken deel uit van de samenwerking.

Roosjen ligt ten opzichte van deze beide bedrijven ook op een kilometer afstand. Roosjen heeft een akkerbouwbedrijf van een kleine 100 hectare en een paardenpension. De akkerbouwer werd al op vijftienjarige leeftijd boer toen zijn vader door een hersenbloeding in een verzorgingshuis terechtkwam. Ook het bedrijf van de familie Roosjen was gemengd, maar Roosjen was geen liefhebber van koeien en schakelde volledig over op akkerbouw, destijds nog een kleine 60 hectare. Hij runde tijdens zijn schooltijd het bedrijf met hulp van een bedrijfsverzorgster en familie. Daarna deed hij het alleen en werkte daarnaast nog twee jaar bij een werktuigenvereniging.

Machineman

Roosjen is een machineman en doet zijn werkzaamheden graag zelf. Na zijn loopbaan bij de werktuigenvereniging ging hij gestaag over op eigen mechanisatie. Hij ging zelf aardappelrooien en samen met een neef en kennis rooide hij ook zijn bieten. "Vier jaar geleden is mijn neef 65 geworden en gestopt met zijn bedrijf. Sindsdien rooit loonwerker Robbert Krol, de zoon van Luuk, mijn bieten", vertelt Roosjen.

Roosjen had inmiddels naast zijn akkerbouwbedrijf ook een paardenpension gebouwd. "Een welkome financiële aanvulling die ik niet wil missen", zegt Roosjen. "Ook de broers Krol hebben een tweede tak. De situatie is dus eigenlijk voor ons alle drie gelijk en dat maakt dat we begrip hebben voor elkaar."

Oppervlaktes

De drie bedrijven van Roosjen, Ronnie en Luuk Krol zijn 100, 120 en 160 hectare groot. Daarop worden ongeveer 50 procent fabrieksaardappelen geteeld. "De samenwerking houdt in dat ieder zijn eigen bedrijf voert, maar dat we met het gezamenlijk exploiteren van een moderne aardappelrooier, pootmachine en spitmachine, voordeel kunnen halen door grotere oppervlaktes per machine." Daarvoor hebben de drie bedrijven hun eigen aardappelrooiers ingeruild tegen een jong gebruikte tweerijige Grimme-bunkerrooier die in verstek achter de trekker rooit. Geleidelijk hebben ze hun trekkers ook allemaal vernieuwd. "Hierdoor kunnen we met gelijkwaardig, modern materiaal, slagvaardig werken."

Taakverdeling

Naast het aardappelrooien wordt ook het voorjaarswerk gezamenlijk gedaan. Luuk en Ronnie combineren en rooien bieten – met nog een collega – in loonwerk. De combine

van Roosjen was technisch aan zijn eind en hij laat de graanoogst nu door Krol doen. "Het doet soms wel zeer dat ik niet meer op mijn eigen combine zit", zegt hij. Toch heeft hij geen spijt van de samenwerking. "Tijdens het voorjaarswerk werken we achter elkaar aan. Eén zit op de spitmachine, de ander op de pootmachine en de derde strooit kunstmest. 's Morgens is er op een perceel nog niets gebeurd en 's avonds zitten de aardappelen erin".

Voor het spuiten hebben ze ook een taakverdeling gemaakt. Roosjen heeft een getrokken Dubex op 1,50 meter spoorbreedte en daarmee worden de bieten en kleine percelen aardappelen gespoten. Krol heeft een grotere getrokken CHD en op 2,25 meter en daarmee wordt de rest van de aardappelen op rijpaden gespoten.

Voor het aardappelrooien hebben ze nu een getrokken Grimme SE 150-60 en voor de trekker een Zibo-frontrooier FR02. De Zibo rooit de twee ruggen tussen de trekkerwielen en legt ze tussen de twee rijen die door de Grimme worden gerooid. Zibo in Borger heeft hiervan in 2010 een prototype gebouwd en nu lopen er drie van in de praktijk.

Samenwerken

De burens werken nu twee jaar samen. "Ik vind dat we in korte tijd snel naar elkaar toe zijn gegroeid. We zeggen elkaar zonnig de waarheid, dat verdragen we van elkaar en wordt begrepen", aldus Roosjen.

Ronnie Krol: "Ik heb het wel als intensiever ervaren dan ik had verwacht en ik vind dat ik ook veel van Geert heb geleerd. Voor hem lijkt me de stap groter, omdat Luuk en ik altijd al hebben samengewerkt."

De partners zijn het erover eens dat er tussen hen wel een verschil in karakter zit. Zo is Roosjen van nature iemand die graag de puntjes op de i zet, terwijl de broers Krol minder op de details letten en sneller wat anders oppakken. Luuk en Robbert maken de weekplanning en als de anderen daar vanuit hun belangen op willen sturen, wordt daarmee rekening gehouden.

De bedrijfsmatige samenwerking wordt verder buiten het privéleven gehouden. "We zijn niet met elkaar getrouwd", zegt Ronnie lachend. "Maar bij een jubileum worden we wel allemaal uitgenodigd."

Evaluatie

De ondernemers erkennen dat een dergelijke samenwerking niet voor iedereen is weggelegd. "De karakters moeten wel bij elkaar passen. Er zijn veel boeren die het liefst

alles zelf doen." De komende winter evalueren ze de samenwerking. Verwacht wordt dat er op detail wat wordt bijgeschaafd. Wel zijn ze het erover eens dat het een paar jaar duurt voordat het echte financiële voordeel zichtbaar wordt. De karakters mogen dan verschillen, over een aantal zaken denken ze gelijk: "Wat investeren betreft, gaat de hand nu even op de knip." ♦

Ronnie Krol heeft een gemengd bedrijf met akkerbouw en melkvee.

Geert Roosjen zet graag de puntjes op de i.

Luuks zoon Robbert Krol helpt mee op het bedrijf. Luuk werkt op het bedrijf en daarnaast als vrachtwagenchauffeur.

